

Situació d'aprenentatge

Títol	La llengua de signes
Curs (nivell educatiu)	1r d'ESO
Matèria	Llengua catalana i literatura

DESCRIPCIÓ (context + repte)

Per què aquesta situació d'aprenentatge? Està relacionada amb alguna altra? En quin context se situa? Quin repte planteja?

La **llengua de signes** és una situació d'aprenentatge que **planteja el repte de redactar una notícia breu** sobre un fet destacat de la població dels alumnes i **enregistrar l'explicació mentre es llegeix en veu alta i s'explica amb la llengua de signes**. Per assolir el repte final, els alumnes cal que segueixin una sèrie de passos que inclouen la cerca d'informació sobre les característiques de la llengua catalana de signes, la redacció i il·lustració amb fotografies de la notícia, la gravació per parelles i la posada en comú de l'experiència.

La **llengua de signes** és una llengua natural amb la qual moltes persones no estan familiaritzades. És interessant que l'alumnat en conegui les característiques, els àmbits d'ús, la normativa i la importància que té la feina que fan els intèrprets.

Amb aquesta situació d'aprenentatge es pretén que l'alumnat conegui aquesta llengua i la incorpori als seus coneixements amb naturalitat, i també que aprengui a documentar-se de forma fiable per redactar notícies.

La **valoració final** ha de reflectir el grau de participació en la realització de les diferents tasques en grup, a més de la coherència, la cohesió, l'adequació i la correcció dels productes finals.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

Amb la realització d'aquesta situació d'aprenentatge s'afavoreix l'assoliment de les competències específiques següents:

Competències específiques	Matèria
C1. Descriure i valorar la diversitat lingüística i cultural a partir del reconeixement de les llengües de l'alumnat i la realitat plurilingüe i pluricultural, per afavorir la transferència lingüística, identificar i rebutjar estereotips i prejudicis lingüístics, i valorar aquesta diversitat com a font de riquesa cultural.	Llengua catalana i literatura
C3. Produir textos orals i multimodals amb coherència, claredat i registre adequats, atenent les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius, i participar en interaccions orals variades, amb autonomia, per expressar idees, sentiments i conceptes, construir coneixement i establir vincles personals.	Llengua catalana i literatura
C5. Produir textos escrits i multimodals amb adequació, coherència, cohesió, aplicant estratègies elementals de planificació, redacció, revisió, correcció i edició, amb regulació dels iguals i autoregulació progressivament autònoma i atenent les convencions pròpies del gènere discursiu triat, per construir coneixement i donar resposta de manera informada, eficaç i creativa a demandes comunicatives concretes.	Llengua catalana i literatura
C6. Cercar, seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts de manera progressivament autònoma, avaluant-ne la fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació i desinformació, i integrar-la i transformar-la en coneixement, per comunicar-la, adoptant un punt de vista crític, personal i respectuós amb la propietat intel·lectual.	Llengua catalana i literatura

TRACTAMENT DE LES COMPETÈNCIES TRANSVERSALS

Competència ciutadana

CC1. Analitza i comprèn idees relatives a la dimensió social i ciutadana de la seva pròpia identitat, així com als fets socials, històrics i normatius que la determinen, demostrant respecte per les normes, empatia, equitat i esperit constructiu en la interacció amb els altres en diferents contextos socioinstitucionals.

Competència emprenedora

CE3. Desenvolupa el procés de creació d'idees i solucions valuoses i pren decisions, de manera raonada, utilitzant estratègies àgils de planificació i gestió i reflexionant sobre el procés realitzat i el resultat obtingut, per dur a terme el procés de creació de prototips innovadors i de valor, considerant l'experiència com una oportunitat per aprendre.

Competència personal, social i d'aprendre a aprendre

CPSAA4. Fa autoavaluacions sobre el seu procés d'aprenentatge, buscant fonts fiables per validar, sustentar i contrastar la informació i per obtenir conclusions rellevants.

CPSAA5. Planifica objectius a mitjà termini i desenvolupa processos metacognitius de retroalimentació per aprendre dels seus errors en el procés de construcció de coneixement.

Competència digital

CD1. Fa cerques avançades a internet atenent a criteris de validesa, qualitat, actualitat i fiabilitat, seleccionant-les de manera crítica i arxivant-les per recuperar, referenciar i reutilitzar-les respecte a la propietat intel·lectual.

CD2. Gestiona i utilitza el seu propi entorn personal digital d'aprenentatge permanent per construir nou coneixement i crear continguts digitals, mitjançant estratègies de tractament de la informació i l'ús de diferents eines digitals, seleccionant i configurant la més adequada en funció de la tasca i de les seves necessitats en cada ocasió.

CD3. Participa, col·labora i interactua mitjançant eines i/o plataformes virtuals per comunicar-se, treballar col·laborativament i compartir continguts, dades i informació, gestionant de manera responsable les seves accions, presència i visibilitat a la xarxa i exercint una ciutadania digital activa, cívica i reflexiva.

OBJECTIUS D'APRENENTATGE I CRITERIS D'AVALUACIÓ

Objectius d'aprenentatge	Criteris d'avaluació
Què volem que aprengui l'alumnat i per a què? CAPACITAT + SABER + FINALITAT	Com sabem que ho han après? ACCIÓ + SABER + CONTEXT
<p>1. Descriure i valorar la diversitat lingüística i cultural, a partir del reconeixement de la llengua de signes, per afavorir la transferència lingüística, identificar i rebutjar estereotips i prejudicis lingüístics, i valorar aquesta diversitat com a font de riquesa cultural (CE1).</p>	<p>1. Reconèixer la llengua catalana de signes, identificant-ne algunes nocions bàsiques i contrastant alguns dels seus trets en manifestacions orals, escrites i multimodals (basat en el criteri 1.1).</p> <p>2. Identificar prejudicis i estereotips lingüístics adoptant una actitud de respecte i valoració de la llengua de signes, a partir de l'observació de la diversitat lingüística de l'entorn (basat en el criteri 1.2).</p>
<p>2. Llegir en veu alta una notícia breu amb coherència, claredat i el registre adequats, d'acord amb les convencions pròpies del gènere, per comunicar una informació (CE3).</p>	<p>3. Gravar una notícia breu amb diferents graus de planificació ajustant-se a les convencions pròpies del gènere periodístic, amb fluïdesa, coherència i el registre adequat, utilitzant de manera eficaç recursos verbals i no verbals (basat en el criteri 3.1).</p>
<p>3. Redactar una notícia breu, amb adequació, coherència, cohesió, aplicant estratègies elementals de planificació, redacció, revisió, correcció i edició, d'acord amb les convencions pròpies del gènere periodístic, per construir coneixement i donar resposta de manera informada, eficaç i creativa a demandes comunicatives concretes. (CE5)</p>	<p>5. Planificar la redacció d'una notícia periodística fent-se les preguntes clau i il·lustrant-la amb fotografies i vídeos, de certa extensió i complexitat, atesa la situació comunicativa, el destinatari, el propòsit i el canal; redactar-ne l'esborrany i revisar-lo amb ajuda del diàleg entre iguals i instruments de consulta, i presentar un contingut audiovisual cohesionat i amb el registre adequat (basat en el criteri 5.1).</p>

<p>4. Cercar, seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts sobre les característiques de la llengua catalana de signes i un fet noticable que hagi passat en l'àmbit local de l'alumnat; avaluar-ne la fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura, evitar els riscos de manipulació i desinformació, i integrar-la i transformar-la en coneixement, per comunicar-la, adoptant un punt de vista crític, personal i respectuós amb la propietat intel·lectual (CE6).</p>	<p>6. Incorporar procediments bàsics per enriquir el text de la notícia, tenint en compte aspectes discursius, lingüístics i d'estil, amb precisió lèxica i correcció ortogràfica i gramatical (basat en el criteri 5.2).</p> <p>7. Aplicar estratègies de cerca d'informació (localització, selecció i contrast), a la xarxa i a les biblioteques, calibrant-ne la fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura, sobre les característiques de la llengua catalana de signes i un fet noticable que hagi passat en l'àmbit local de l'alumnat, valorant críticament el resultat de la cerca (basat en el criteri 6.1).</p>
--	---

SABERS

Amb la realització d'aquesta situació d'aprenentatge es tractaran els sabers següents:

	Saber	Matèria
1	<p>Les llengües i els seus parlants</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aproximació a les llengües de signes en el context de l'aula i la vida quotidiana. • Identificació de prejudicis i estereotips lingüístics i formulació de formes d'evitar-los, tant a l'aula com a la vida quotidiana de l'alumnat i els mitjans de comunicació. 	Llengua catalana i literatura
2	<p>Comunicació. Processos</p> <ul style="list-style-type: none"> • Interacció oral i escrita de caràcter informal. Consciència i ús dels actes de prendre i deixar la paraula, de la cooperació conversacional i la cortesia lingüística; de l'escolta activa, l'assertivitat i la resolució dialogada dels conflictes en el context de l'aula, de la vida quotidiana i dels mitjans de comunicació, incloses les xarxes, i en les activitats acadèmiques. • Comprensió del sentit global del text oral i relació entre les seves parts, selecció i retenció de la informació rellevant. Detecció i rebuig d'usos discriminatoris del llenguatge verbal i no verbal, en el context de l'aula, de la vida quotidiana i dels mitjans de comunicació, incloses les xarxes, i en les activitats acadèmiques. • Planificació i recerca d'informació, textualització i revisió de la producció oral formal. Adequació a l'audiència i al temps d'exposició. Detecció i utilització d'elements no verbals. Anàlisi i ús dels trets discursius i lingüístics de l'oralitat formal, en el context de l'aula, de la vida quotidiana i dels mitjans de comunicació, incloses les xarxes, i en les activitats acadèmiques. 	Llengua catalana i literatura

- Comprensió del sentit global del text escrit i relació entre les parts. La intenció de l'emissor. Detecció d'usos discriminatoris del llenguatge verbal i icònic, en el context de l'aula, de la vida quotidiana i dels mitjans de comunicació, incloses les xarxes, i en les activitats acadèmiques.
- Planificació, redacció, revisió i edició en diferents suports de textos escrits. Correcció gramatical i ortogràfica. Propietat lèxica. Usos de l'escriptura per a l'organització del pensament: presa de notes, esquemes, mapes conceptuals, definicions, resums, etc., en el context de l'aula, de la vida quotidiana i dels mitjans de comunicació, incloses les xarxes, i en les activitats acadèmiques.
- Correcció lingüística i revisió ortogràfica i gramatical de diferents tipus de text i en diferents situacions. Ús de diccionaris, manuals de consulta i de correctors ortogràfics en suport analògic o digital per a la correcció i millora dels textos.
- Cerca i selecció de la informació amb criteris de fiabilitat, qualitat i pertinència; anàlisi, valoració, reorganització i síntesi de la informació en esquemes propis i transformació en coneixement; comunicació i difusió de manera creativa i respectuosa amb la propietat intel·lectual. Utilització de plataformes virtuals per a la realització de projectes escolars.

DESENVOLUPAMENT DE LA SITUACIÓ D'APRENTATGE

Quines són les principals estratègies metodològiques que es preveuen utilitzar? Quins tipus d'agrupament realitzarem? Quins són els principals materials que necessitarem?, etc.

A partir del coneixement que té del seu alumnat, el docent organitza grups heterogenis, pel que fa a les capacitats i el rendiment de l'alumnat a l'aula de Llengua catalana i literatura. També pot optar per demanar, de forma individual a cada alumne, amb qui vol treballar, fent-li-ho justificar, i construir els grups creuant tota aquesta informació.

Els alumnes disposen de la proposta de situació d'aprenentatge en el llibre. L'alumnat ha de disposar d'un ordinador amb connexió a internet per cercar informació sobre la llengua catalana de signes i les fotografies amb les quals il·lustrar la notícia, un processador de textos per redactar la notícia i accés a un programa d'edició de vídeo per editar la gravació de la notícia. També ha de tenir un telèfon mòbil a mà o una càmera per gravar la notícia.

En iniciar cada nova activitat, el docent fa una petita explicació, a tota la classe, en què introdueix l'activitat proposada i el temps que cal dedicar a fer-la (diverses sessions, segons l'activitat). En cap cas llegeix els enunciats de les activitats ni explica com s'han de fer, ja que són els alumnes els qui ho han de llegir i decidir entre tots l'estratègia adequada. Quan els membres d'un grup tinguin problemes en algun punt, el professor els fa preguntes perquè pensin; per tant, no els dona instruccions concretes ni valida o corregeix propostes de treball; aquests són processos que ha de muntar cada grup.

Quan diversos grups tinguin problemes en un mateix punt, el docent fa les preguntes i les reflexions a tota la classe per promoure que algun grup trobi el desllorigador i pugui compartir-lo amb els altres, si es dona el cas.

Si és possible, cada sessió de treball cal tancar-la fent una petita explicació dels grups, en què cada un comenta, de forma breu i en públic, què ha fet en aquella sessió. Això fa que tots, alumnat i professorat, prenguin consciència de per què els ha servit fer la classe i què ha fet cadascú. Si no es pot fer en cada sessió, s'ha d'intentar fer-ho cada dues.

ACTIVITATS D'APRENENTATGE I D'AVALUACIÓ

Activitat	Descripció de l'activitat d'aprenentatge i d'avaluació	Temporització
Activitat inicial <i>Què en sabem?</i>	<p>El docent explica en què consisteix una situació d'aprenentatge i planteja les preguntes d'aquesta primera part a tota la classe. L'objectiu és que l'alumnat, a mode de debat, posi de manifest els coneixements previs sobre la llengua de signes en l'àmbit dels mitjans de comunicació i els comparteixi per començar a entrar en situació.</p>	<p>15 min</p>
Activitats de desenvolupament i d'estructuració <i>Aprenem nous sabers</i>	<ul style="list-style-type: none"> • El docent explica la situació d'aprenentatge i forma grups de 3 o 4 alumnes. • Els alumnes, en grups, s'informen a través de diversos enllaços d'internet de les característiques de la llengua catalana de signes i de la feina que fan els intèrprets. • El docent valora tota la informació consultada i si cada grup ha obtingut prou informació per continuar amb les tasques. En cas que quedin llacunes, el docent pot recomanar acabar de completar la cerca. • De forma individual, cada alumne comença a preparar la notícia que redactarà. Es tracta d'informar-se d'algun fet que hagi tingut lloc a la població on viu i que pugui ser d'interès per a la comunitat. Cada alumne completarà una taula com la del model que s'ofereix per no oblidar cap dada essencial. • El docent supervisa totes les notícies per assegurar-se que compleixen els requisits propis de la tipologia textual i anima l'alumnat a completar-les amb fotografies o dibuixos. • A continuació, a partir de la redacció de la notícia, l'alumnat practica la llengua de signes. Per fer-ho, s'ofereixen un seguit de consells. • Per parelles, es fa la gravació: un alumne llegeix la notícia en veu alta i l'altre l'explica en la llengua de signes. 	<p>1 h</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • El docent pot suggerir-los que, abans de gravar, facin un assaig i practiquin la vocalització, el ritme, les pauses i l'entonació, i busquin la compenetració entre la lectura oral i l'explicació en la llengua de signes. 	
Activitats d'aplicació <i>Apliquem el que hem après</i>	Es proposa que l'alumnat, de forma individual, reflexioni sobre les diferents situacions comunicatives en les quals es podria fer servir la llengua de signes, a més dels telenotícies. A continuació, es fa una posada en comú per compartir les reflexions i debatre la viabilitat de les propostes. El docent pot actuar de moderador.	30 min
Activitats d'autoreflexió <i>Valorem el que hem après i com ho hem après</i>	El docent convida cada alumne, individualment, a reflexionar sobre el seu procés d'aprenentatge. Cal insistir en el fet que han de ser molt sincers per tal que ells mateixos s'adonin en què han progressat i en què els cal millorar.	15 min

BREU DESCRIPCIÓ DE COM S'ABORDEN ELS VECTORS EN AQUESTA SITUACIÓ D'APRENTATGE

Aprenentatges competencials

La situació d'aprenentatge propicia el coneixement d'una realitat que no sempre és propera: la llengua catalana de signes. Per resoldre el repte, l'alumnat ha d'adquirir els sabers necessaris per desenvolupar aquelles capacitats de les accions que se li demanen. Informar-se sobre les seves característiques, els àmbits d'aplicació i la feina que fan les persones que la interpreten aplicat en el context pràctic de l'elaboració d'una notícia que cal transmetre mitjançant l'ús d'aquesta llengua són activitats que no es poden dur a terme sense treballar de forma globalitzada els continguts propis de les àrees de coneixement implicades.

Qualitat de l'educació de les llengües

L'elaboració d'una notícia exigeix un bon domini de la llengua i tenir clars els elements de la comunicació i les funcions del llenguatge per compondre un text que s'adeqüi a la pràctica comunicativa que es demana.

Universalitat del currículum

La universalitat és present en aquesta situació d'aprenentatge perquè parteix d'una realitat que es dona en tots els indrets del món. Alhora, proporciona un entorn flexible en què tothom pot tenir cabuda ja que promou la comunicació i l'expressió, cosa que permet que tot l'alumnat pugui posar en marxa les seves habilitats. El fet de poder treballar amb altres companys i companyes duent a terme la mateixa tasca (i, per tant, tenir el seu suport) va encaminat al fet que tothom pugui aprendre aprofitant les habilitats de cadascú i interaccionant entre ells.

Coeducació

Aquest vector ha d'estar present durant la realització de tota la situació d'aprenentatge per consolidar un bon desenvolupament de les persones que defugui els estereotips i els rols segons el sexe, la identitat o l'expressió de gènere.

Benestar emocional

El fet de treballar col·laborativament suposa un intent de crear un espai de convivència que promogui el benestar emocional de l'alumnat. Es potencia tant l'experiència subjectiva de sentir-se bé, en harmonia i amb tranquil·litat, com també l'experiència personal de satisfacció amb si mateix per poder fer front a les dificultats i superar-les en positiu. L'alumnat, en tot moment, s'ha de sentir segur i amb confiança, tant pel suport del docent com dels companys i companyes.

Ciutadania democràtica i consciència global

La situació d'aprenentatge implica un compromís social de l'alumnat amb la voluntat d'emprendre accions encaminades a compartir punts de vista diferents i experiències diverses, i afrontar amb garanties els reptes i oportunitats que ofereix el món hiperconnectat i global actual.

MESURES I SUPORTS UNIVERSALS

La situació d'aprenentatge inclou un conjunt de mesures i suports per tal de facilitar l'aprenentatge a tot l'alumnat:

- El treball en grup permet al professor o professora observar les aportacions que fa cada alumne per resoldre les activitats proposades i acompanyar, amb bones preguntes i suggeriments, l'avenç del grup i de cadascun dels alumnes.
- Aquesta manera de treballar facilita la col·laboració entre alumnes tant en la fase de desenvolupament com en la d'aplicació, de manera que l'alumne sempre disposa de la possibilitat de suport entre iguals, a banda de l'acció del docent.

MESURES I SUPORTS ADDICIONALS O INTENSIVS

Quines mesures o suports addicionals o intensius es proposen per a cadascun dels alumnes següents?

Alumne	Mesura i suport addicional o intensiu